

تعادل و تراجیح متزاحمین

تعادل و تراجیح متزاحمین، فقدان یا وجود **مرجح** برای یکی از دو **دلیل متزاحم** را می‌گویند.

فهرست مندرجات

[۱ - تعریف](#)

[۲ - عناوین مرتبط](#)

[۳ - پانویس](#)

[۴ - منبع](#)

تعریف

هرگاه دو **حکم شرعی الزامی** متوجه مکلفی شود و او توان **امثال** هر دو را با هم نداشته باشد مسئله از دو حال خارج نیست:
۱. یا هر دو **حکم** از هر نظر متعادل بوده و هیچ برتری و امتیازی بر یک دیگر ندارند (**تعادل متزاحمین**)؛
۲. یا یکی از دو حکم بر دیگری برتری دارد (**تراجیح متزاحمین**).
در صورتی که هر دو حکم متعادل باشند، میان اصولیون از نظر مقتضای **قاعده اولی** اختلاف وجود دارد؛ **مشهور اصولیون** به تساقط و دیگران به **تخیر** معتقد شده‌اند. ولی نسبت به مقتضای **قاعده ثانوی** (مستفاد از اخبار)؛ مشهور اصولیون به تخیر معتقد شده‌اند.
و اگر یکی از دو حکم بر دیگری برتری داشته باشد، بر اساس قاعده مرجحت بلب تزاحم عمل می‌گردد.
^[۱] **اصول الفقه، مظفر، مجد رضا، ج ۲، ص ۲۰۰-۱۹۶.**

عناوین مرتبط

[مرجحت تزاحم](#)

پانویس

۱. ↑ **اصول الفقه، مظفر، مجد رضا، ج ۲، ص ۲۰۰-۱۹۶.**

منبع

فرهنگنامه اصول فقه، تنوین توسط مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی، ص ۳۱۰، برگزفته از مقاله «تعادل و تراجیح متزاحمین».